

Sygn. akt III AUa 2125/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Ansion SSA Zbigniew Gwizdak
Protokolant	Sebastian Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania W. M. (W. M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 2 sierpnia 2012 r. sygn. akt X U 1532/12

1. oddala apelację,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

na rzecz ubezpieczonego W. M. kwotę 120 zł

(sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA Z. Gwizdak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2125/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2.08.2012r. w sprawie XU 1532/12 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddz.

w C. z dnia 27.04.2012r. i zobowiązał organ rentowy do obliczenia emerytury W. M. na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS oraz tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zasądził od tego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 60 zł.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd I instancji podał, że zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o FUS w oparciu o przepis art. 55 tej ustawy, uznając, że osobie, której przyznano prawo do jakiegokolwiek emerytury obliczonej na dotychczasowych zasadach nie przysługuje prawo do zastosowania art. 55 i obliczenia emerytury według nowych zasad.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany podnosząc, że spełnia warunki do obliczenia emerytury w oparciu o art. 26 i podkreślając, że w ustawie emerytalnej nie ma zastrzeżenia, na jakie powołuje się organ rentowy, które uniemożliwiłoby ustalenie emerytury na nowych zasadach.

Sąd I instancji ustalił, że ubezpieczony W. M., ur. (...), ma przyznane prawo do emerytury od 1.08.2009r. Wyplata tego świadczenia została zawieszona z uwagi na osiągnięcie dochodu przekraczającego 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Począwszy od 11.01.2011r. przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury w wieku powszechnym i podjęto jej wypłatę, ale ubezpieczony dalej kontynuował zatrudnienie i opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W dniu 30.03.2012r. ubezpieczony zwrócił się z wnioskiem o obliczenie emerytury z zastosowaniem art.55 ustawy emerytalnej.

Sąd I instancji stwierdzając, że ubezpieczony bezspornie spełnia warunki do uzyskania emerytury w oparciu o przepis art. 27 ustawy o FUS i kontynuował zatrudnienie po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego, występując z wnioskiem

o przyznanie emerytury po dniu 31.12.2008r. wraził pogląd, że jego emerytura może zostać obliczona w oparciu o art. 26 jeśli jest wyższa niż obliczona na mocy art. 53 ustawy o FUS. Zdaniem Sądu I instancji, przepis art. 55 ustawy emerytalnej umożliwia ustalenie wysokości świadczenia osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na „starych” zasadach (stosownie do art.27 ustawy) według zasad obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r. (na zasadach art. 26 ustawy). Z treści przepisu art. 55 FUS wynika bowiem, że możliwe jest to w przypadku, gdy osoby te kontynuowały ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu 65 roku życia i wystąpiły z wnioskiem o świadczenie po dniu 31.12.2008r., zaś emerytura obliczona w myśl art. 26 ustawy emerytalnej (tzw. kapitałowa) okaże się wyższa niż obliczona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej (na starych zasadach). Przepis art. 55 ustawy emerytalnej nie zawiera bowiem jakiegokolwiek przepisu wskazującego, aby uprzednie nabycie prawa do emerytury uniemożliwiło jego zastosowanie.

Sąd I instancji stwierdził, że interpretacja przepisu art. 55 ustawy emerytalnej przedstawiona przez organ rentowy sprzeczna jest z jego treścią. W przepisie brak jest bowiem przesłanki, że stosuje się go tylko do takiej osoby, która nie ma ustalonego prawa do emerytury.

Ustalenie wysokości emerytury na „starych” zasadach nie stanowi zatem przeszkody do ustalenia emerytury kapitałowej, nawet w przypadku, gdyby ubezpieczony emeryturę pobierał. Przepis art. 55 ustawy zdaniem Sądu I instancji stanowi jedynie, że wniosek

o emeryturę powinien zostać złożony po dniu 31.12.2008r. a ubezpieczony spełniać winien warunek kontynuowania ubezpieczenia emerytalno-rentowego po osiągnięciu 65 lat życia w przypadku mężczyzny.

Apelację złożył organ rentowy zarzucając wyrokowi naruszenie prawa materialnego - art. 55 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez niewłaściwą wykładnię i zastosowanie skutkujące przyznaniem ubezpieczonemu prawa do emerytury, której wysokość ustalono według zasad określonych w art. 26 ustawy, pomimo, że odwołujący od

1 sierpnia 2009r. posiadał uprawnienia do emerytury wcześniejszej w zbiegu z rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, a od 11.1.2011r. prawo do emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, a zatem ponowne ustalenie wysokości emerytury wymagało zastosowania art. 110 - 113 w/w ustawy.

W oparciu o przedstawione zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy nie zgodził się z wykładnią art. 55 ustawy emerytalnej zaprezentowaną przez Sąd I instancji podnosząc, że osoby, które zrealizowały prawo do wcześniejszej emerytury na zasadach określonych w Rozdziale 2 Dziale 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a które ubiegają się o ustalenie prawa do kolejnej emerytury, do której znajduje zastosowanie art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 53 ustawy lub o ponowne ustalenie wysokości wcześniej przyznanego świadczenia (art. 110 - 113 ustawy), nie są uprawnione do ustalenia wysokości świadczenia na zasadach określonych w art. 26 ustawy.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu powyższych wniosków pełnomocnik ubezpieczonego podniósł, że Sąd I instancji orzekł w sprawie zgodnie z brzmieniem przepisu art. 55 ustawy emerytalnej, który wymaga spełnienia warunków dotyczących stażu i wieku z art. 27 ustawy, kontynuowania ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu wieku określonego w art. 27 ustawy emerytalnej i wystąpienia o przyznanie emerytury po dniu 31.12.2008r., a ubezpieczony wszystkie podane warunki spełnił. Świadczenia, do których miał prawo od 2009r. (emerytura wcześniejsza w zbiegu z rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową) nie były realizowane, ponieważ kontynuował zatrudnienie osiągając przychód ponad 130% średniej i po 65 roku życia kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Za chybione należy według ubezpieczonego uznać stanowisko organu rentowego, że przepis art. 55 stosuje się tylko do tych osób, które nie mają ustalonego już według „starych” zasad prawa do emerytury. Odmienne też w stosunku do przepisów art. 110 - 113 ustawy wskazanych przez ZUS, art. 55 dotyczy systemu, w jakim będzie obliczana emerytura po spełnieniu przesłanek w nim przewidzianych.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu sprawy zważył co następuje: Apelacja organu rentowego podlega oddaleniu. Sąd I instancji rozpoznał bowiem sprawę prawidłowo stosując przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009/153/1227 ze zm.) zaś Sąd Apelacyjny w obecnym składzie w pełni podziela zastosowaną wykładnię przepisów art. 55 w zw. z art. 26 powołanej ustawy. Przepis ten stanowi:

„Ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.”

Jak słusznie zauważa w Komentarzu do art. 55 ustawy emerytalnej Kamil Antonów: „Wydaje się, że artykuł ten jest adresowany przede wszystkim do młodszych roczników ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r., którzy kontynuując ubezpieczenie emerytalne po dożyciu 60/65 lat (najmłodszy mężczyźni ukończą 65 lat w 2014r., a najmłodsze kobiety 60 lat w 2009r.) osiągnęli - zwłaszcza po wejściu w życie ustawy - tak wysokie zarobki, że, być może, ich świadczenie obliczone według zasad art. 26 przewyższy kwotę emerytury ustalonej na podstawie art. 53. Raczej w mniejszym stopniu przepis ten będzie miał zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy osiągnęli wiek emerytalny 60/65 lat w okolicach 1999r., bowiem, gdyby np. w 1999r. prawo do emerytury nabył 65-letni mężczyzna urodzony w 1934r., to aby mógł skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 55, musiałby jeszcze pozostawać w zatrudnieniu do końca 2008r.

(tj. przez 10 lat).”

Wykładnia powyższego przepisu przedstawiona w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji jest w pełni zgodna z celem ustawodawcy, co więcej zgodna z celem reformy ubezpieczeń społecznych kontynuowanej od 1999r., a zmierzającej do osiągnięcia stanu, w którym wysokość emerytury będzie zależała wyłącznie od wysokości odprowadzonych składek i liczby miesięcy wyrażających średnią oczekiwaną długość życia ubezpieczonego w chwili przejścia na emeryturę (realizacji emerytury). Założeniem ustawodawcy było przy tym,

że chwila ta powinna być objęta indywidualną decyzją każdej osoby, która osiągnęła wiek emerytalny. Ustawodawca zmierzał zatem do zmotywowania ubezpieczonych do przedłużania okresu zatrudnienia obiecując zwiększenie wysokości świadczenia emerytalnego za każdy rok podlegania ubezpieczeniom ponad ustawowy wiek emerytalny wyższe niż dotychczas przewidziane zwiększenia z art. 53 ustawy (patrz komentarz do art. 55 pod red. Beaty Gudowskiej i Krzysztofa Ślebziaka, wyd. CH. Beck Warszawa 2013 r. str.451).

Nie ma zdaniem Sądu Apelacyjnego uzasadnienia stanowisko, że dotyczy to wyłącznie osób, które wstrzymają się z wystąpieniem z wnioskiem o prawo do emerytury aż do wieku przekraczającego granicę powszechnego wieku emerytalnego, skoro osoby te na równi

z rówieśnikami, którzy wprawdzie mają ustalone prawo do emerytury na „starych” zasadach ale odprowadzają składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe takie same lub wyższe przez ten sam okres, a wysokość osiągniętych przychodów oraz kontynuowanie zatrudnienia powoduje zawieszenie wypłaty świadczenia.

Istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były okoliczności, że ubezpieczony spełniał przesłanki nabycia prawa do emerytury zgodnie z art. 27 ustawy emerytalnej oraz, że o tę emeryturę wystąpił po dniu 31.12.2008r. jak słusznie stwierdził Sąd I instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny stwierdzając, że apelacja okazała się nieuzasadniona, zaś zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy przepisu art. 98 kpc.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA Z. Gwizdak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM